

Kassa, januárius 5.

1865.

FELVIDÉK.

Harmadik évfolyam

2. szám.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY

S

TÖBB EGYESÜLETEK ÉS TÁRSULATOK HIVATALOS LAPJA.

Megjelen hetenként kétszer:
CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felolvas szerkesztő s kiadó-tulajtonos:
Bánóczy Ferencz.
Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutca 380. sz. Rudaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
Bélyeg díj: minden beigtatás után külön 30 kr.
Nyilttér soronkint 12 kr. o. 6.

Az alakulandó felső-magyarországi kertészegylet ügyében.

Felső-magyarországi kerti iparunk végképeni alásüljedése éltető erők alkalmazása nélkül bizonyos lévén, más vidékek e téreni haszondús haladása, a kor intő szózata és az anyagi jólét előmozdítására czélzó m. kormányi intézkedések mind inkább növelik és buzditják elhatározásomat egy felső-magyarországi kertészeti egylet alakulásának megkísérlésére.

A haszonkertészkedés Felső-Magyarországra nézve különös fontossággal bír, mert ott hol a földbirtok, kisebb részletekre osztva belterjű gondosságot és kezelést igényel, csak kertigazdászati útján hozhatja meg azon jövedelmet, hogy birtokosát élelmezni és fentartani képes legyen; a földbirtok olcsósága, — nagyobb népesség és így jutányosb s elegendő munkaerő léte, — zord szelektől védett melegebb helyek, megkivántató különféle földnek és enyhe-források bősége feltételezik a dúsán jövedelmezhető kerti gazdaságot. Már pedig Felső-Magyarországon ezen kellékek sehol sem hiányoznak s csak szakavatott kezelést, szorgalmat, helyes irányt kell alkalmaznunk a haszonkertészet tág mezején, és egy pár év alatt csodásan növelhetjük jövedelmi forrásainkat.

A kertészetenek Felső-Magyarországon ily lendületet adandó, azon hiedelemben, hogy ez által hazafiai köteleltséget teljesítek, s az ügynek hasznos szolgálatot teendek, több oldalról felszólításnak engedve elhatároztam magamat felhívni a kassai és felsőmagyarországi kertészkedő t. cz. közönséget, földbirtokosokat, a nép oktatókat és vezetőket egy folyó évi január 8-án délelőtti 10 órakor — a városi t. Polgármester úr kedvezménye folytán e végre átengedett városi nagyeremben tartandó nyilvános tanácskozáásra; mely alkalommal egy felső-magyarországi kertészeti egylet életbeléptethetése és fennállhatása megvitatván, egy bizottmányt lenne megválasztandó, mely az egylet alakulhatási engedélyezésének felsőbb helyen leendő kieszközölésével és az egyleti alapszabályok szerkesztésével bizatnék meg.

Azon tapasztalás, hogy a t. kassai közönség nagy része különös kedvelője a kertészetenek, reménylenem engedi, hogy ezen eszmét nem fogja engedni szülemlésénél elveszni s megtestesítése czéljából lehető nagy számmal fog részt venni ezen döntő tanácskozmányban. A távollakó tisztelt kertészkedők, kik ezen tanácskozássra személyesen nem jelenhetnének meg, az ügy iránti részvétök kijelentését hozzámt intézendő bérmentes leveleikben közölni sziveskedjenek.

Kassán 1865-ik év január 1-én.

GLEVICZKY SÁNDOR,

az országos gazdasági egyesület, — az országos kertészeti társaság, — a debreczeni kertészeti egylet, — s a párizsi növény és állat honosító társulat tagja.

Főhivás

Ungh- s a szomszéd-megyék lelkes hölgyeihez!

Az inség nem szünet meg csak helyét cserélte. — Az alföld rónáiról a Kárpátok közé vette magát, — megyénk felvidékén dugta fel ijesztő rémes arcját, hogy mint jóban ugy rosszban egyiránt részesítse e Hon minden fiát — szenvedésekben is egyenlőkkel legyünk.

Azon nép mely tavaly oly szives testvéri készséggel osztá meg az alföld éhezéssel kevés s mint látszik utolsó élelmét, ma már maga az éhség szörnyeinek van kitéve — nem az aszály, de a fagy tette őt koldussá, az éjszak mindent fagyasztó hidege letarolta mind azt, miben élelmi reménye volt.

E szomorú állapota megyénk hegyi lakóinak, tette buzditá az unghvári casinó-egylet mindentagját, s abban nyilvánult egyhangú végzése: — hogy 1865-ik év február 5-én egy sorsjátékkal összekötött

tánczestélyt

rendez, melynek egész jövedelme a felvidéki inséggel küzdő testvéreink felségelésére ajánlatott.

A szeretet pályáján tehát ismét új verseny kínálkodik, s mi ugy hiszszük, hogy megyénk, s minden a testvéri szeretettől áthatott honfi áldozatkészsége tetté érlelendő a kimondott szót, megvagyunk győződve, hogy Ungh- és a szomszéd-megyék lelkes honleányai mint mindig, ugy most is bebizonyítják, hogy a szép, jó és nemes iránti buzgalmukban magukat senki által felülmulni nem engedik.

Mély tisztelettel kérjük föl tehát Ungh- s a szomszéd-megyék lelkes hölgyeit: kegyeskedjenek közreműködni s eldsegíteni a kitűzött szent czélt kézimunkák vagy bár minemű ajándékok által, s alólirott bizottmány a legcesekélyebb tárgyakat is hálás köszönettel veendi annál is inkább: mert nem az adomány mennyisége, de a szív jósága, honnan a részvét ered, határozza az értéket. A kijátszandó tárgyak Koregtko Luczián egyleti felügyelő s ez alkalomra bizottmányi taghoz küldendők; s az adakozók neveivel együtt a „Felvidék“ hasábjain fognak közöltetni.

Áldás Hazánkra!

AZ ESTÉLYT RENDEZŐ BIZOTTMÁNY.

Gazdálkodjunk. *)

I.

Áttérek az elhagyott utra, mert szeretem a folytonosságot ugy a jogban mint minden jóban, bálványozom a következetességet a jellemekben. — Az unghvári Felvidékben, e cím alatt kezdém meg gazdálkodási észleleteimet, de alig hogy megkezdtem, egyideiglenesség következett be, melyen segíteni nem állott hatalmamban, — a lap kikopott tollam alól, s azóta az ősz, tél váltotta fel, a farsang ajtónk előtt van, mely ugy látszik, nem igen lesz oly örömdús, oly bohókás, hogy benne egy kis komoly gazdálkodási lecke meg ne járna; — elmondám eddig, hogy miben kell gazdálkodnunk, a becsületességgel ne fősvénykedjünk, a bizalommal azonban gazdálkodjunk — s most épen a farsang alkalmából időszerűnek találtam azon tételt venni föl, hogy:

Gazdálkodjunk az élvezetekkel, mert ezekben annyira elsatnyult, elfásult a mai kor, hogy élvágyát már csak drasticus szerekkel, mint kardnyelések,

*) Ezen érlekes cikksorozat folytatását mielőbb elvárjuk. Szerk.

Blondinkodások, acrobaticus hajmeresztő bukfenchezések, sőt a legtragikusabb kivégeztetések képesek kielégíteni, — a szellem is ördög-pilulákkal táplálkodik, hasonlag a beteg gyomru emberekhez, kiknek élvágyát a mesterkelt szakács csak bókák, osztrigák és csigákkal képes felbreszteni — a legszomorubb eseményeket is vig kintornázás mellett mutatják a közönség mulattatására, ott, s akkor is élvez sok ember, a hol s a mikor sirnia kellene.

Legközelebb egy történeti kórállapot az emberiség szenyfoltja a Bertalan éje három százados megtűneplésére történt Franciaországban felszólítás, s legújabbban a lelkiismereti szabadság egyik setét elnyomóját igyekeznek a csillagok fölé emelni — csak nem rég egy méregkeverő kivégeztetésére éjjel sereglettek a tömegek a ritka élvezetre, s ebbeli mohóságukban annyira hozzá tolakodtak az áldozat testéhez, hogy annak vére méltó boszuságában az élvásultak szemeibe fecescent, s ez a tudomány s polgárosodás tüzhelyén az élvek paradicsomában történik, — nem hiába mondá Voltaire: „Le peuple de Paris est fouil la toujours eté, et le sera.“

Ily jelenségek azt mutatják, hogy sok embernek, ki különben a világosság apostolának vallja magát — a setétségben telik kedve; élv-izlése vagy igen primitív állapotban sinlik még; vagy megromlott; sok ember még nem bir annyi önbecszerzettel, hogy saját fajanak botlásait megszegyenelve elvonulna és sajnálkóznék inkább, mintsem czégtül kiállitva gyönyörködják rajtok.

A ki a természet szabta módon rendszeresen előre nem halad, nem akarva hátra marad, — ki föl nem törekszik, lefelé süllyedez, s ez a lelki fásultság pályája, hogy addig fásul, merevül, míg csakhamar teljesen elfásulttá merevedik.

Ki minden életétvet egyszerre megizelt, a gyönyör poharát fenekig üríté, közönybe esik az élvek irányában, az testileg elfásul.

Minden élv, melyet a gyermek, ifju, hajadon előbb megizel, sem mint a természet, vagy az általán bevett szokás engedné, egy-egy lépés a fásultság felé.

A jóllakás negédes elbizakodást szül, illetén gög az, melyet éreztet a felfuvalkodott pénzes ember a szegénnyel, a pöffeszkedő előkelő az alsóbb rangual azon éreztben, hogy ő messze tul van azon, a mi után, vagy a minek csak csekély része után sóvárog a szegény. vagy mivel hogy ő már régen megunta azt, a minek ez még örülni képes; az orrnak fintorgatása láthatólag vagy érezhetőleg azon arcjáték, mely csak a fásultak sajátja, mintha szagló műszerét bántva érezné. — A meglegülttség e nemét senki sem fogja józanul az irigyelhető állapotok közé számítani, annál kevésbé, ha az csak tettetett, divatos, s csupa irigyelhetős vágyából a magasabb ranguak majmolása.

Ha az éhség gyötörte koldus megirigylja a gazdagnak sorsát, mert annak módjában van, jóllakhatni, épen nem felülő, mert bizony a gyomru éhsége nem csekély baj. — De különböző a lélek éhe és szomja, — ez mindkire valami buzditó s jótékony hatást gyakorol a nemesebb kedélyűre s a műveltebb lelkűre nézve pedig épen alapföltétele a valódi létnek — de a fásult lelkü nélkülozi e jótéteményt, s már csak ennél fogva is, mély szánalomra méltó — az ilyenek aztán csak drasticus élvekből gyönyörködhetnek s megcsontosodván százados előitéleteikben, képzelt tudományosságokban minden újat elítélnek, kárhözatosnak nyilvánítanak — ök a világot, a világ pedig öket hagyja el, míg meginog a talaj alattok, s elsüllyednek.

A kereskedőt, ki idő előtt nyugalomra bocsátkozva, szerzeményét élvezgeti, mondhatni kényelmesnek, — a hőst ki inkább kíván nyert babérjain pihenni, mint sem új diadalmakért küzdeni, mondhatni restnek, s mindkettőjököt gáncsolhatni idő előtti meglegedésökkel, — hanem az ifjut szánnunk kell, ki egy pár regény elolvasásával a műveltség koszoruját homlokán fényleni látja, s ott végzi a műveltség pályáját, hol mások kezdeni szokták, s ebbeli önteltségében szánó tekintetet vet a rendszeresen tanuló jámbor leckeire; — szánnunk kell az ifjut nyomorultsága miatt, ha nem képes örülni ott, hol mások örvendenek, mert az életörömlökön már tul tette magát, már azok multjába esnek; ő az egész élet-

korára mért osztályrészt tekintve már élte első nyedében elpazarolta, azért az életnek virágtalan egyformaságát látja csak, és sóhajt annak szegénység, és saját unalma között.

Valamint az év minden szakának, vagy az élet minden lizedének megvannak saját évei, gyönyöre, egy szellem, mint a testre nézve, boldog ki ezeket fokozatos rendben élvezi — az érletlen gyümölcs lanyar, s egészségrontó.

Ki télen mesterséges meleggel csalja ki a tavaszvirágait, annak virágtalan lesz a tavasza, ki a nyár virágait leszakítja, annak nem lesz gyümölcse, éhezni fog őszön.

Ki az élet hajóján evezve jókor eléri a „netovább” szikláját, az csak visszafelé evezhet — ki sebesen halad, hamar fárad, jókor lepihen. — Az életből-csészét alap axiomája a magyar példa szó „lassan menj, tovább érsz.”

A minap egy ifjuval találkozám, kinek tagjairól leesett a test, mélyen beesett szemei mint kialvó mécsvilág rémesen kandikáltak ki üregeiből, arczáról elülttek a gömbölyedség s élet rózsái, a vénség redői voltak erőszakkal véve a gyenge arcizmokba, a kiélés s életuntság nézett ki egész váz alakjából — e lelki és testi fátsultság szomorú példánya mint egy felkiáltó jel tűnt fel előttem e mondáshoz: **Gazdálkodjunk az idővel, az élvezetekkel!** HOLDASI.

Észrevételek a gazdaság terén.

(Folytatás).

I.

A földmívelés.

Mily sok hasztalan heverő vagy mint nálunk szokás mondani ugarban fekvő föld találtatik — és ez bizonyosan nem azért van, mintha nem találkoznék egyes birtokos, ki belátva az ugarban hevertetés visszas systemája hátrányát; nem volna képes az ugarlás általi földjavítást trágyázással pótolni; de igen azért, mivel vagy kénytelenítetik tagosítatlan birtokát azon módszerrel mívelni; mint ezt a többség teszi, — vagy ha tagját önként ugarban heverteti, nincs a célszerűbb földmívelési módról legcsekélyebb fogalma is: s így mindkét esetben a részirtokot nem több forduló — hanem egy darabban hasított ki, hol aztán mindenki tetszése és belátása szerint csinálhat osztályokat és vethet azt, mire legalkalmasnak találandja földjét... s minden bizonynyal takarmányt is, melyen télen nyáron istállózatván — elégséges trágyát mutathat elő, a tinóbinó részére pedig akad a felvidéken mindenütt elégséges nyári legelő...

Továbbá a földmíveléshez elkerülhetlenül szükséges, az erős igavonó jószág, — mit köztudomás szerint a közös legelőről nem bírhatunk; miért is a tagosításnál sokkal előnyösebb semmi közös legelőt sem hagyni s a részirtokot nem több forduló — hanem egy darabban hasított ki, hol aztán mindenki tetszése és belátása szerint csinálhat osztályokat és vethet azt, mire legalkalmasnak találandja földjét... s minden bizonynyal takarmányt is, melyen télen nyáron istállózatván — elégséges trágyát mutathat elő, a tinóbinó részére pedig akad a felvidéken mindenütt elégséges nyári legelő...

De az igavonó jószágról lévén szó: nem mulasztathatjuk el megemlíteni, hogy a jármos igavonásnál más hegyvidéken a nyakjárom helyett: a homlokjármot használják és belátásunk szerint az előbbinél sokkal előnyösebben már csak azért is; mivel a nyakjárom a vonómarha nyakát — különösen erős időben — felszokván törni, a barmot bizonyos időre használhatatlanná teszi, mi a másik esetben nem fordul elő... és azon másik előnyt is tekintetbe véve, hogy a homlokjármhoz erősített kötélt vagy szij segítségével csak egyetlen egyén szükségeltetik a szántáshoz s munkáját egy gondolkozó fő után igazgathatja... ez állván a teherhordásnál is; — és pedig annál világosabb ezen homlokjárm-használat előnye, a mennyiben minden hegyvidék igavonó marhái közt legalkalmasak az ugynevezett csopák alacsony, csontos, vastagnyakú, apró tompa tülkü barmok, melyek sokkal inkább látszanak a homlok: mint nyakjáromba alkotva lenni, mit bizonyít más hegyvidékek régiebb gyakorlata is.

Ez azonban csak azon része az előnynek, midőn a földész — földje minőségéhez képest — legalább egypár

barommal kénytelen dolgozni... nézzük azt is, mily könnyen segít magán az ember, ha nem állja az erszény, hogy gulyánk vagy ménesünk legyen, vagy különben is csupa észszerűségből egy igavonóval dolgozzunk.

Látta ezen szerény sorok írója: a krajnai és Steier hegyeken, hogy a sloven halmos és pedig agyagos földjét élesre fent háromszögletes szögű boronával egyetlen tehénelőfogót erejével sokkal jobban boronálta be: mint nálunk két okóerővel piszkítja a lusta értelmetlen béres a legjobb homokos agyag földet is, s aztán... panaszkodik a gazda, hogy ritka a vetés... majd kifagy a télen, stb. stb. pedig ha gazduram nem őrzi a... gazdasszony birodalmát a házkéretesen belül, bizonyosan utánnézhetendőt, hogy a béres egy homlokjármastehén után szépen elstálván; a másikat pedig egy ostoros utána igazítván, oly gyönyörűségesen beboronálták volna a földet, hogy semmiféle fagy sem ártana neki és már april elején megmutatná, hogy a jégkár elleni biztosítást is elbíri; és eszünk bizonyára több tőrös haluskát — ha juhot sem tartunk — mintha csak amugy léhán gazdálkodunk... ennek pedig erkölcsi haszna is van, mert látván a tanulatlan ember egy értelmes és kiszámítással vezetett gazdálkodást; mintául veszi s egyik a másiktól eltanulván, a közjó mozdítatik elő. (Vége következik.)

Fővárosi levél.

Deczember 25.

T. szerkesztő ur!

Megnyugtató örömmel olvasám felhívását, melyben értesíti a közönséget, hogy lapját ezentul Kassán folytatja, s azon lesz, miszerint népszerűbb, tartalmára gazdagabb és hasznosabb olvasmányt adjon. Ezen körülmény bátorított e levél írásra, melyben óhajtanám egy részről sz. ur egykori bizalmát viszonzni, másrészt szeretnék lapja olvasóinak olykor olykor Pest zajából egyegy érdekes eseményt közölni.

Minden évszak különös, sajtóságos években részesíti a főváros közönségét, mely élvezetek többé kevésbé ugyanazok minden forduló évben.

Ez év utolsó heteiben a művészet szállt itt versenyre s ha elég alkalom volna tán a harcot is leírnam, de tudósítói tisztünk (s ezentul is csak ennyit tehetünk), csupán azok megemléztését engedi meg, hogy e lapok olvasóinak azok czélja és iránya tekintetéből példákat idézzünk.

Ezt is csak azon hasonlat utján teszszük, mely szerint hiába hangzik el a zene utolsó zengése, mihelyt az ember vissza vonul s egyedül lesz, a lélek még azután is hallja ama varázshangokat. Így mi is kénytelenek vagyunk a hangversenyek emlékeiből kiemelni, hogy ily változatos esték gyérebbe fordulnak elő a fővárosban; s hogy most számuk többre ment mint máskor, azt csak egy kettőnek magasztos czélja tevé, s csak az a sajnálatos, hogy ép ezek iránt mutatott legcsekélyebb részvétet a közönség. Nem különbül járt a színházban tartott académiák is, mely szintén elég szép programmal volt ellátva. Ma ismét két helyen is rendeznek hasonló czélokra.

Azt sem hagyhatom el, hogy a czircuszok homokjai mennyire érdekesek voltak a mult hét folytán. Eddig ugyan is Troost és Suhr egyszerre vasárnaponként kétszer is edogettek a közönséget, azonban belátták a magyar közmondás erejét, mely szerint két dudás nem fér meg egy csárdában, s amaz felosztásti társaságát; elment melegebb vidékre, miután sem a közönség rokonszenve, sem füttlen helyisége nem nyújtott elég meleget. Suhr ellenben megnyerte a tetszést mióta Hermann megérkezett oroszlanával Prágából. Valóban ügyesen tud velők elbánni; össze korbácsolja

őket, azok egy sarokba húzódnak, majd feljök meg, megsimogatja; intésére lábához fekszik s a bátor férfi lenl rá. Mind ezt biztos, nyugodt mozdulatokkal teszi.

Még sajtószerű mutatónyos esténk is akad. Kratki Bashik mesterséges búvészerme ez, hol nem azt a kisvárosokban szokásos hokus pokusokat látjuk, hanem, mint ő mondja, inkább physical mutatónyokat, s ügyessége több természetességet ad az egésznek, mint a mennyire látszik.

Műdezek ma már elmúltak, megszűntek; a helyett vallásos ihlet fogta el a sziveket a szent ünneptől; s azon szorongó érzés, mely az év utolsó napjaiban mindenkit meglep, képzeletét az elmult évekre, hónapokra, napokra s percekre fordítja vissza, mik egyegy emléket vittek a multba. De bár ily édes a mult emléke, a gondtalan jelen, a ragyogó jövő mindekit elvon onét. A jövő heteken megnyílnak a tündértermek, a bálók, s ott nagyon könnyű lesz elfeledni mindent.

Az előkészületek sokat ígérnek. Az ifjuság több rendbeli bált akart rendezni s még eddig csak az orvos növendékeké biztos; a jogászok azon titalom után, mely a technikusok bálját meghiusítá jobbára meghasonlottak, s még eddig a segélyegyleti bál lehetséges csak, s lehet hogy azt az új redout teremben tartják meg.

Szokatlan feltűnést okozott még Dr. Guidinek Sonnambula neje, ki álomba merülve több, a kíváncsiaknak élettörténetébe vágó nevezetes eseményeket képes előre megmondani; míg a férj az alvónak karját tüvel átszúrja a nélkül, hogy vért eresztene. Eddigelő sok látogatója lehetett, ma már csak bizalmas körökben tíz pengő forint mellett mutogatja e ritka tüneményt.

KAPOSÍ.

Ujdonságok.

* Lapunk első számának külső kiállítására sokkal kellemetlenebbül lepte meg a szerkesztőséget, hogy sem azt hallgatással mellőzhetné; s habár nem merjük ígérni, hogy ezen második s általában a közéletben megjelenendő számok szebben lesznek kiállítva; de arról biztosíthatjuk tisztelt előfizetőinket, hogy rövid időn igen csinos külsővel fogja megkapni lapunk a közönséget. Addig is ezen — akarunk ellenére történt mulasztásért kegyes elnézést kértünk.

* A kassai műalmi részvényegylet folyó hó 19-én a városi tanácsteremben közgyűlést fog tartani.

* Zorimba Jozefa zongoraművésznő, ki már a mult év folytán is művészi körutal tett a két testvér haza némely nevezetesebb városaiban, s mindenütt méltó elismerésben és érdemlett kitüntetésben részesült — ma, csütörtökön fog hangversenyezni a kassai színpadon. Ezen élvezetes estívre elegendőnek tartjuk egyszerűen figyelmeztetni a műértő közönséget.

* A felső-magyarországi dráma- és dalműtársulat legkitűnőbb operai tagja, Tanner István baritonista még e tél folytán a pesti nemzeti színpadon fog vendégszerepelni; s minthogy szerződését bizonyosnak tarthatjuk, a fővárosi operakedvelő közönséget egyelőre is sok élvezetről biztosítjuk.

* Kassán e farsangon már eddigelő tízen hét bál van készülöben. Lesz tehát mulatság elég, csak egészség és pénz legyen.

* Az ungh-szerednyei borászati társulat az év elején már megkezdé borarúását, s a legfinomabb szerednyei borokkal rendelkezik 1858, 02 és 63-dik évekről; kaphatók rizling és muskatal fajta borok is. — Vidékre 25 és 50 üveges ladákban is szállítanak. — Nem ártana valamely kassai vállalkozónak magát unghvári lakos és híres szerednyei bortermesztő Plathy István, pincefelügyelő urral érintkezésbe tenni, hogy bizományba nyerhetne azon borból, melyet szegény boldogult Lisznyai Kálmán megékelvén, azt mondta róla: hogy szerednyei jó bort inni, nemzeti kötelesség.

Az isteni virág.

B. J. K-nak ajánlja.

Az élet kopár szigetében
Egy isteni virág terem.
Hogy általa az égi üdvnek
E föld is részese legyen.

És isten, kedve mámorában,
Mindent, mi hájos rá lehelt,
Erény, s jóságból szívet adott,
Es ahoz érező kebelt.

Szín teszi széppé e virágot,
De kedvessé, csak az illat, —
És ez az érzelem... mely náia
A kebel mélyiből fakad.

Az érzelem láng-sugarával
A nagy világot lengi át.

Hogy benne édes szerelemnek
Nyisson egy égi szép hazát.

A nő, az isten e virága,
S kit hő szerelem fog körül
Az részese az égi üdvnek.
E földön félig — istenül!

HAZAY GYULA.

A kassai nagy napok.

Történeli beszély

P. Szathmáry Károlytól.

I.

A jó barát.

(Folytatás.)

Barátja alig vala képes őt az uteza végén utól érni,
többszöri kiáltása után.

Innen vissza nézve még mind az ablakban látták
az utánok néző Margitot. A felkelő nap még akkor is

két újan feltörő könyecsepp gyémántján látszott fényleni.
Vagy csak a szerelem képzeletét ezt egy?..

— Ugyan megfuttatál — mondja a lelkendező Káti — alig tudtalak utólerni.

Mit tudtam tenni?.. Elhidd az elválás annyira
meghatotta szívemet, hogy kevésbe mult, hogy nem pi-
tyeregtem, mint egy véa dada. Ha el nem ugratok, nem
tudtam volna a könyüt elfojtani szemeimben. Aztán mit
mondtak volna pajtasaink a kisirt szemű vitézre?

— Bohóság!.. Margit az igaz szép és kedves le-
ány; de férfúnak nem szabad szívét effle légy ér-
sek által elfoglaltatni engedni... A diésőség barátom, a
diésőség!.. Aztán hány szép leány van a világon. Ne
félj, mert Erdélyben látsz nála szebbet — ha kell szá-
zat is...

— Nem kell nekem Margiton kívül senki, soha!

— No no. Én is ezt mondtam az első szeretőmre.
Azóta aztán volt egy Judit, két Margit, három Katalin,
két Veronika, s tudja az Isten még hány és miféle. De a
későbbieknél már mindig nagyobb hangon, de annál ke-

A kassai kir. jogakademia hallgatói segélyező egyesület javára, folyó év és hó 26-án. esütörtökön a társalgási egyesület nagy teremben fényes tánczvigalmat tart az egyleti választmány E bál rendezősege semmit el nem mulasztand, hogy ez estét dísz, s jó zene által — Radics Vilmos miskolczi zenekarát nyervén meg — fényessé és kellemessé tegye. A bál közben eszközölt meghívások még mindig folynak, melyek alapján a t. közönség kényelmére a belépti jegyek előre válthatók: Schiffbeck szállodája 17-ik számú szobájában, folyó hó 23—26-ik napjaiban, hol ugyanakkor érintkezhetni a bál rendezősegevel is, mit az egyleti választmány megkeresésére: Benczúr Géza elnök, Teper Lajos alelnök, Szomjas István titkár, Kupecz Odón pénztárnok, Klekner Rezső v. tag és gr. Csáky Sándor, Kray Gábor, Molnár Emil, Rónay Dezső joghallgatók voltak szívesek elfogadni. A jótékony cél iránti tekintetből a t. közönség kegyes pártfogásáért esd. Kassán 1865. jan. 3-án.

AZ EGYLETI VÁLASZTMÁNY.

Vegyes hírek.

A magyarországi állambizottságok — a nagyváradi és eperjesi kivéve — újra összeállítottak, s már meg is erősítették. — A kassai bírói államvizsgálati bizottság elnöke: lipót-szentandrási Andreánszky Mihály, cs. kir. országos pénzügyigazgatósági főtanácsos; tagjai: Demkó Imre, jogakad. igazgatótanár, Eckmajer Ágost, dr. Schriener Aladár, jogakad. tanár, Horváth Vincze, Arényi Pál, megyetörvényszéki ülnökök; Glósz Ernő, dr. Juhász Mihály, ügyvédek.

Az országos magyar gazdasági egyesület f. é. június elején Pesten állat- és gazdasági eszköz- és gépiállítást szándékozik rendezni.

Az első magyar általános biztosító társaság életbiztosítási főosztályának üzleti kimutatása 1864-nek második feléről: Biztosított 1400 kötvény által 2,735,385 frt. Halálesetek után fizetett a társaság e félévben 48,200 frt., a melyből 20,000 frt. csik december hóra, midőn nem csak a fővárosban, hanem a vidéken is a rendesen magas halandóság mutatkozott. A részletes kimutatások úgy mint eddig, az évi mérlegben fognak közzétetni.

A pest-losonc-besztercebányai vasút és Szt-István-köszvénybánya-társulat 1865-ik évi február 1-ső napján d. e. 10 órakor Pesten a Köztelek nagy termében tartja rendkívüli közgyűlését.

Irodalom.

Magyarország anyagi érdekei cím alatt ez év elején Szathmáry Károly szerkesztése mellett nemzetgazdasági folyóirat indul meg. E folyóirat tartalmát teszik: 1) Gyakorlati irányu értekezések az összes nemzetgazdaság köréből. 2) A hazai és külföldi irodalomban megjelenő nevezetesebb szakmunkák ismertetése. 3) az orsz. gazd. egyesület közgazdasági szakosztályának tanácskozmányairól s a vidéki ilyenemű egyesületek működéséről való közlemények. 4) Ismertetések a keresk. és iparkamarák tárgyalásairól. 5) A külföldi országokban székelt konzulok hivatalos jelentései, amennyiben azok, iparunkat, vagy kereskedelmünket érdeklik. 6) Mindazon kikötők forgalma, hol nyers vagy iparterményeink megjelennek. 7) Pénz-, ipar-, közlekedési- és kereskedelmi vállalatok ismertetése. 8) Időszaki szemle a nevezetesebb piacok forgalmáról. 9) A különféle vállalatok és intézetek üzleti kimutatásai s nyilvánlartása az európai vas- és vízutak szállítási- és menetrendének. Minden 5 hétben egy füzet jelen meg s előfizetés a félévi folyamra 5 frt.

veoseb érzséssel mondtam el azt az „örökrét“ a melyet te sügtál kedvesednek.

Mihály! ne káromolj! — kiáltja Bocskai viszaulólólag.

— No, jól van jól. Nem mondom tovább.

Minek is? majd reá jössz te ezekre magadtól is.

Aztán szóltanul ment tovább a két jó barát egészen a vár kapujáig.

Itt már minden készen állt az indulásra.

200 kemény gyalog hajdu, kanótos fegyverekkel s kemény fringiakkal ellátva; fejeiket nehéz vas sipka borítja, melyből széles káva vonul le orruk előtt, az arcz fedezésére, mi arczáiknak még marczonább kifejezést ad; mellökön kemény bivalybőr-mellvert, mely alól lánczing foly alá.

A hajduk kettős sora mellett négy öreg taraczk — a kellő tüzérekkel — szép fényesre kisimítva, hogy a nap is gyönyörködve néz reá.

Túl az ágyukon ugyancsak 200 könnyu lovag magas forgóju esákokkal daliásan félrevetett ordas farkas kaczagányokkal, melyek alól csak egy könnyü aczél

„Füles bagoly“ című humorisztikus és szatirikus képes hetilap jelen meg az év kezdetével Baltás Ferencz (Torkos István) szerkesztése mellett. Előfizetési ára: egész évre 4, fél évre 2, s negyed évre 1 frt, mely a lapkiadó Heckenast Gusztávhoz (egyetem utca 4. sz.) intézendő.

Egyveleg.

(Egy szék története) A „Moniteur des arts“ beszéli: Rövid idővel ezelőtt Németországban egy gazdagon díszített goth stylú szék adatott el, melyet egy kórházban meghalt agg nő hagyatéka között találtak. E szék a morvaországi rendek ajándékozták Mária Theresia császárnőnek s az boudoirjában helyezteté el. A császárnő különös kívánatára e szék, halála után, a császárnő leánya, Mária Antoinette királynőnek küldetett, s egy részét képezé azon butorzatnak, melyet XVI. Lajos fogságában használt. A király komornyikja Fleury lett később a szék tulajdonosa, s Angolországba küldé a herceg-kormányzónak, kitől később Cumberland herceg nyerte ajándékul. — Ez Berlinbe hozta s kijavittatás végett egy kárpitosnak adta át. A munkával megbízott egyén a székben gyémánt-tűt talált, egy kis fiúnak krétával készült arcképét s több iratot. A tűt eladá s az arcképet és az iratokat egyik barátja, egy órásnak adta által. Ez felfedezé, hogy az iratok XVI. Lajos utasításai fia számára s a krétarajz a dauphin arcképe. Nehány évvel később e Naundorf nevű órás az arckép s iratok előmutatása mellett, mint XVII. Lajos lépett fel. Ez ember 1849-ben halt meg, miután Franciaországban s Belgiumban Morel de Saint-Didier név alatt némi mo galmat idézett elő. Fia normandiai hercegnek nevezé magát, s 1853-ban Jávába ment. A német kézműves, ki a papirokat feltalálta, saját és Naundorf titkát egészen halálig megörzö, csak haldoklása közben fedezé fel családjának. Ez azt is megtudta, hogy a szék még Berlinben van és pedig egy öreg nő kezei között, — s az megvételét, hogy ismét Ausztriába hozassék.

(Erkölesi képek Münchenből) Nehány hóval ez előtt egy kilencz éves fiu megszökött szülőitől és czétalanul kóborolt, mig Augsburgban elfogták. Születése és a vele történt dolgokról a legkalandosabb meséket adta elő, melyek természetesen mind alaptalanoknak bizonyultak be. Szójárása különben oly münchenies volt, hogy ide kísértetett s itt mint ama korábban elszökött fiu azonnal felismertetett. Anyját szembesíték vele, de ő tagadta, hogy „ez asszony anyja!“ — Végre a rendőrségnek anyját is elő kellett hivatnia s ekkor csak nagy nehezen vallotta be kiletét. — Ime egy második eset. Egy kis leány, tisztos öltözetben, szép göndör furtú fejjel házról házra jár. Oly megindítva tudja elmondani beteg anyja s testvérei szegény sorsát, hogy alig van, ki meg nem sajnálja s meg nem ajándékozná. A mint azonban a házból kilép, az utca sarkán lévő bérkocsiba lép a leányka, s kocsin teszi meg koldulási utját. Akárhány ily példa van, melyek szomorú illusztrációi a feygencházba vezető utaknak. (P. H.)

Színház.

— s — Pénteken december 30-án adatott: „Kunok“ opera 4 szakaszban, írta Kirchlener, zenéjét Császárr. E dalmű magyar zamatos zenéjével, oly nagy hatást idézett elő, minövel e színpadon előadott dalművek között kevés dícselkedhetik; miért is nem tar-

mellvas ragyog elő. Lovaik prűszkölnék, toporzékolnak a menni vágyás miatt.

Épen most jön a kapitány is lefelé a palotáról. — Báthori Kristóf még fiatal és igen szép férfiú volt. Barna daliás — igazi magyar termet — szép tiszta arczczal, melyet még az sem rütített, mi családjánál fel-tűnő — az arcz-izmok szokatlan mozgékonyasága s baljóslatu ránczok a szemnél.

— Nos szép öcsém! — Kiált vidáman az épen érkező Bocskaira — már azt hittük végképen lefoglalt valami szép leány. No csak ne pirulj el. . . Katona dolog az egész. Lesz Kolozsvárott szebb annál elég. De most vége a tréfának; az indulás ideje elérkezett. Siess a hajduk elébe, s mondj Bánffy urannak, hogy indítsa őket; én majd a lovasság élém maradok.

Bocskai kezét szorított barátjával.

— Siess vissza barátom hozzá, s ha igen szomorúnak látod, vigasztald őt. Mond hogy szivem körül ezer jeggyürünél is erősebb lánczot érzek s hogy emlékéit őrizni fogom halalomig.

— S a többi s a többi! — mond Kátai — tudom

tom feleslegesnek felemlíteni a zenekart, mely oly pontossággal s mondhatni magyaros érzéssel adta elő — ezen a közönség részéről közmegelégedéssel fogadott dalművet, hegy méltán megérdemli, miszerint teljes elismerésünket s egyuttal azon óhajtasunkat nyilvánítsuk, hogy bár mindenkor így tölténé be hivatását. Nagy tetszést arattak Gerecsné M. L. (Margit) és Tanner (Uzad Kunherczeg) kik gyönyörű énekeikkel és szabatos előadásaikkal annyira elragadák a közönséget, hogy több helyeket, a tapsviharok özönében ismételniök kellett. Vincze (Kuthen Kun király) és Philippovich (Rettel Kun) szinte jól közreműködtek. Gerecs (Andorási) ez alkalommal minden erőltetés nélkül s meglehetősen énekelt. Bartha (IV. Béla) Fiascot csinált. Fel kell még említenem Demjén Marit (Miksa barátnéja) kinek hangja bár nem iskolázott és nem nagy terjedelmű mégis megérdemli, hogy szorgalmáért melyet ez alkalommal tanusított — megdícsérjük. Közönség közép számmal.

— Vasárnap: „Mátyás diák, vagy a cinkotai itcze“ — Zsúfolt ház.

— r. — Hétfőn: „Ördög és a vak leány“ dráma 5 felvonásban: — Erdélyi (Gróf Saint Germain) némely jelenetben igen jól játszott, de gyakran használ álpathost. Egyébiránt csinos külsője, gyönyörű organuma s hálás szerepe a hatást nem téveszték. Philippovichné (Appiani, marquisné) nem felelt meg egészen várakozásunknak, némi szórakozottság látszott rajta s csak helyenkint ismertünk rá megszokott művészi játékára. Öltözete ma is kifogástalan volt. Vincze (Pietro) jó volt. Krasznay (Fleuri Leo) nem szakma szerepét játszta, s ezt leszámítva, jól tölté be helyét. — Krasznaynak a társalgási darabokban van szakmája, s azokban kitűnő. Rónainé, (Blanche) unalmas s mégis nehéz szerepéből többet nem csinálhatott, — tetszésben részesült. Balogh György (Papillon) haladatos szerepét hiba nélkül betanulta, s eléggé mulattató volt. Balogh Károly (Dervilles) Betlenfalvi (Vaudi) s a többi apró szereplők is jól betölték helyeiket. — Betlenfalvit figyelmeztetjük, hogy nagyon szeszen jár a színpadon. A marquisné estélyén nem igen saloniasan foglaltak helyt egymás mellett a vendégek. — Az előadás sikerültnek mondható. — Közönség csekély számmal jelent meg.

— Kedden Rónay Gyula jutalomjátékául: A „Fekete orvos“ dr. 5 felv. Rónay (Fabien) művészileg játszott, valamint Rónayné (Pauline) és Philippovichné (Marquisné) is. Krasznay (Saint Luce) Balázs Ilka (Lia) Berzsényi, Balogh Károly, Baloghné igen jól játsztak. — Az előadás teljesen sikerült, s a kiállításra nagy gond fordított. A Rónai párt számtalanszor s zajos tapsok kíséretében hívták ki. Nagy közönség.

— Ma esütörtökön Zorimba Jósefa k. a. hangversenye, s „Elkényesztett férj“ vigj. 1 felv.

Szerkesztői posta.

— Helybeli t. előfizetőinket ezennel felkérjük, hogy azon esetben, ha lapunkat a megjelenés napján déli 12 óráig meg nem kapnák, sziveskedjenek rögtön reklamálni, mert a netalán előfordulható kihordói rendtelenségekről csak ily módon győződhetünk meg.

— P. I-nak Ungvárra. Megbízásodat haladéktalanul elvégzem, s tudósítani foglak. K-it már több ízben láttam itt. A küldeményt igen várom, kár volt meg nem írni az árát is. A H-gy nem volt a levélben. Fogadd üdvözetemet.

már én az efféléit könyv nélkül. Csak légy nyugodt. Holnap estvére találkozunk a Királyhágó alatt, akkor elmondom miként találtam. No de most siess: Isten veled!

* * *

A sereg szép rendben elvonult; az igazi s tetetett könyük elperegetek; a kendők lobogása megszűnt; a gyáva s a gaz örült, hogy otthon maradhatott.

Kátainak első dolga volt barátja meghagyása szerint Varkocsékkoz visszatérni.

Az öreg urat lenn találta a kertben gondolatokba merülve látszott az a rózsákkal szegett uton le s feljárni.

Margitot még az utcáról látta az ablakon; ide sietett.

Margit szemei még mindig a távolba voltak szegezve s oly mélyen el volt merülve, hogy a szőnyegen közeledőt észre sem vette.

Kátai megállott s hosszasan, élvezettel nézte a szép leányt, mintha tekintetével el akarná nyelni.

(Folytatása következik.)

— H. I-nak Szaplonyczan. Kaptad-e levelemet?
 — I. S-nak Mantuába. Kapja-e ön a lapot?
 — Pestre ősz utca 6. sz. A lap megy, de az a régen várt a—p nem jő. Sokan üdvözlőnk.
 — M—y D—ötől választ kérünk és még valamit.
 — Cserehátinak. Küldeményét vettük, de még nem olvastuk. Rövid vidéki tudósításokat kérünk, s ha erre vállalkozik t. példánnyal is szolgálunk. A talányokra nincs helyünk — talán majd idővel.
 — A beküldött kéziratokról még mindig nem szólhatunk.
 — M. G. N.-Mihály. Ajánlatát igen szívesen fogadjuk, s ajánljuk a n.-mihályi piacot is figyelmébe.

— R. G-nak Pestre. A múlt évben ígért beszély megjön-e valahára. Szépen kérjük.

Pályázat.

2785. F. I. sz.
 Abaujmezei füzéri járás egyik főesküdti állomása Baross László urnak a megyei kormányzói hivatal által elfogadott leköszönésével üresedésbe jöven, ezen rendsz. esküdti állomás elnyeréséért pályázni óhajtok, felszerelt folyamodványainak az alolirt hivatalhoz leendő beadása határidejéül 1865-ik évi január 15-e tüzetik ki.

Kelt Kassán, december 30-án 1864.

Abaujmezei főispáni hivatala.

Alólírt által a csödválasztmány határozata folytán, közhírré tétetik, miszerint a

Schäffer Ferdinand

csödtömegéhez tartozó bikk- és tölgyösfák, az alább látható helyeken s napokon készízetés mellett elfognak nyilvánosan árvereztetni.

1-ször a kassai Schäffer Ferdinándé 6 $\frac{1}{2}$ sz. a házhoz tartozó raktárban levő fák árvereztetnek, ugyanott, 1865-ik év január 9-ik napján reggeli 10 órakor.

2-or a tiszitei és szokolyi (Sárosmeze) erdőben levő fák pedig elfognak árvereztetni Tisziten 1865, január 10-én reggeli 10 órakor, -- az itt venni szándékozók fölkértenek a fákat előlegesen megtekinteni. Kassán december 30. 1864.

Viczmány Ödön, tömeggondnok.

KÖZLEKEDES.

Vasuti menetrend 1864-dik évi december 1-jétől kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:	
Kassa indulás	5 óra — p. reggel
Miskolcz	7 " 52 " "
Tokaj	9 " 35 " "
Nyiregyháza	10 " 34 " "
Debreczen	12 " 12 " déli
Püsp. Lad.	1 " 45 " délután
Szolnok	4 " 44 " "
Czegléd érkezés	5 " 41 " este
Pest	8 " 37 " "
Bécs	6 " — reggel

II. Bécs és Pestről Kassa felé:	
Bécs indulás	8 óra — p. este
Pest	6 " 25 " reggel
Czegléd	9 " 27 " "
Szolnok	10 " 27 " "
Püsp. Lad.	1 " 26 " délután
Debreczen	3 " — "
Nyiregyháza	4 " 28 " "
Tokaj	5 " 25 " este
Miskolcz	7 " 29 " "
Kassa érkezés	10 " 34 " "

A közállomásokról indulás ideje a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

Cs. kir. postaköcsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor.
 Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor.
 Pestre, Rosnyón és Vácson keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponként kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor.

Eperjesről Kassára ugyanakkor.
 Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
 Kassán: Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Ungvárról Kassára: minden vasárnap, kedden és csütörtökön reggeli 6 órakor.

Kassáról Ungvárra: hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 6 órakor.

Ungvárról Munkácsra: minden vasárnap d. u. 1 órakor, kedden és szerdán reggeli 6 órakor, csütörtökön délutáni 1 órakor.

Munkácsról Ungvárra: minden hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délutáni 1 órakor.

Ügynökség: Kassán: Spielman József. — Ungvárott: Pollák Fülöp. — Munkácsra: Tóth Károly.

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, december 31-én 1864.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza köblönként	6	—	5	—
Kétszeres	—	—	—	—
Rozs	3	30	3	20
Tengeri	3	—	2	80
Arca	2	40	2	—
Zab	1	40	—	—
Kása	6	40	—	—
Szesz itczénként	—	17	—	—
Marhahus fontonként	—	15	—	—
Bornyhús	—	26	—	24
Sertéshús	—	19	—	18
Vaj itczénként	—	60	—	56
Zsir	—	40	—	—
Szalonna fontonként	—	44	—	40

Jelentés.

Miután a szokásos **ujevi üdvözetek** megváltásául a helybeli jótékony intézetek felségelésére szánt több rendű kegyes adományok a határidőn túl befolytak és jelenleg is befolytak, a t. cz. adakozók ezennel értesítettek, miszerint az ezen adományokat kimutató pótgjegyzék f. é. január hó 29-dik napján fogván megjelenni, e végből a mondott és netalán szándékolt adakozások f. é. január hó 23-ig e város jegyzői hivatalában hálás köszönettel elfogadtatnak.
 Kelt Kassán 1865. évi január hó 3-án.

Aranyossy Gejza,
 h. jegyző.

1—3

Münster Gyulánál Kassán (a levélhez) épen most érkezett farsangi báli legyezők, nyakkendők és legfinomabb **orientalis gyöngyök** kaphatók.

Ugyan ezen tárgyak Ungvárott Münster és társa kereskedésében is megszerkezhetők. 1—3

Birtokeladás.

A gróf Klobusitzkyféle szerednyei hártárban lévő tugsított birtok minden épületekkel szabadkézből legkedvezőbb feltételek alatt eladó. — Közelebbi tudósítás gróf Szirmay Vinczénél Vörösalmán, utolsó posta Kis-Szeben nyerhetők. 1—3

Meghívás.

A kassai műtalmom részvény-egylet évi rendes közgyűlését hatósági engedéllyel folyó 1865. évi január 19-én reggeli 9 órakor, Kassa városának tanácsteremében tartandja, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívattak.

- A gyűlés tárgyai következők:
1. A választmány jelentése.
  2. Az átvizsgált számadások bemutatása a számadást vizsgált bizottmány jelentése kíséretében.
  3. A tartalékalap meghatározása.
  4. A választmányi jutalmazása.
  5. A részvényeseknek a 39. §. értelmében járó osztalék megalapítása.

6. A társulati elnök, alelnök, jegyző és egy választmányi tagnak megválasztása.
 7. A számadást vizsgáló bizottmány választása.
 Kelt Kassán 1864. december 31-én.
 gróf Pécly Manó,
 társulati elnök.

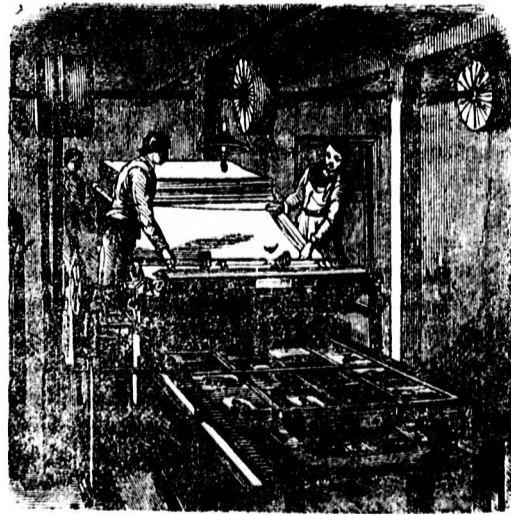
Amor és Hymen

a szerelem és házasság lefolyozott titkai; nélkülözhetetlen tanácsadó szerelmesei, jegyesek s házaspárok számára.
 Második javított kiadás. Ára 50 kr.
 Kapható: HAYMANN FERENCZ
 könyvkereskedésében.

WERFER K.

akad. könyv-, kő- és műnyomdai intézete Kassán.

A legelegánsabb s a legújabb betűkkel minden nagyságban s a legczélszerűbb gépekkel el van látva. Két legújabb készítményű gyorsajítót a külföld leghíresebb géppáráiból foglalkodtat s van ezenkívül még két kézsajtója és egy dombornyomó gépe, műszines és domborúnyomatványok számára mozgásban.

Elvállal mindennemű nyomtatni való művet, irodai nyomtatványokat, számlákat, viteljegyeket, feliratokat, meghívójegyeket, és munkaképessége, valamint gazdag lera-kata oly helyzetbe teszik, hogy minden megrendelést a leggyorsabban valósíthat.

A nyomdai intézet elvállal és szolgáltat mindennemű mű és merkantil munkát, és szines, arany, mint domborúnyomatásban kitűnő teremt.

Könyv-, mű- és hangjegyekereskedés

a bel- és külföldi kiterjedt számos összeköttetései, a vett megrendelések és a netalán készletben nem levők mindenkor és legrovidebb idő alatt pontos teljesítését, lehetővé teszi: s hol kívánatik, kész leendő az irodalom legjobb termékeit megtekintés végett megküldeni.

Werfer Károly könyvnyomdaja Kassán.

Nyom. Ungvárt Jäger K. betűivel.

Könyvkereskedés.

FRAENKEL B.

könyv-, mű- és hangjegyekereskedése
 (Ungvárt és Miskolczon)

ajánlja gazdagon szervezett raktárát, melyben minden szakban megjelenő s megjelent

bel- és külföldi könyvek

nagy készletben találhatók vagy megrendelésre hozhatók. — Különösen ajánlatos: dúsan felszerelt aczél- és rézmetszvények gyűjteménye, szines genre- s szent képei, ajándéki célra fordítható disz-kötésű klasszikus művek, ifjúsági iratok, albumok, földabroszok, földgömbök minden nagyságban, bársony- és bőrkötésű, ezüst vagy acéllal díszített imakönyvek, ugyszinte minden irodalmi termékek legyenek azok bárhol vagy ki által hirdetve, kereskedésem által szinte megszerkezhetők. Mindenféle rajz- s írószerek, iskolai könyvek, vonalzott gazdasági vagy kereskedelmi irókönyvek.

Különösen figyelmébe ajánlja a t. c. közönségnek a több 4000 kötetből álló

KÖLCSÖN-KÖNYVTÁRÁT,

mely iránt az olvasási feltételek legjutányosabban vannak szabva s melyek bővebben a könyvtárban megtudhatók.

FRAENKEL B.

Kölcsön-könyvtár.